

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра загальнотехнічних дисциплін
Наукова бібліотека
Серія : "Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова"

Людмила Андріївна СИДОРЧУК

Бібліографічний покажчик

Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2018

Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”

*Науковий редактор –
Л. В. Савенкова, канд. пед. наук,
заслужений працівник культури України, директор НБ.
Укладач – Н. І. Тарасова.
Бібліографічна редакція: Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун.*

С 34 Людмила Андріївна Сидорчук : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Інженерно-педагогічний факультет, Кафедра загальнотехнічних дисциплін, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 47 с., портрет. – Серія: “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”.

Біобібліографічний покажчик серії “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова” присвячений 65-річчю від дня народження й 25-річчю науково-педагогічної діяльності в НПУ імені М. П. Драгоманова доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри загальнотехнічних дисциплін Інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова Людмили Андріївни Сидорчук.

Покажчик містить нарис науково-педагогічної діяльності, бібліографічний покажчик друкованих праць, іменний покажчик до хронологічного переліку друкованих праць професора Л. А. Сидорчук.

ISBN

УДК 378(092): 012Сидорчук

© Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова, 2018.

© Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018.

**ЛЮДМИЛА АНДРІЇВНА
СИДОРЧУК**

*доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри загальнотехнічних
дисциплін Інженерно-педагогічного факультету
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова*

ЛЮДМИЛА АНДРІЇВНА СИДОРЧУК : НОТАТКИ ДО НАУКОВОГО ПОРТРЕТА

Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальнотехнічних дисциплін Інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова Людмила Андріївна Сидорчук народилася 25 червня 1955 року. У 1974-му році здала іспити у Львівський політехнічний інститут, який закінчила у 1979 році з відзнакою, одержала кваліфікацію інженера з спеціальності аерофотогеодезія.

З 1993 року і впродовж 25-ти років Людмила Андріївна працює на Інженерно-педагогічному факультеті Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Педагог за покликанням, в усіх напрямках своєї педагогічної діяльності, вона активно генерує інноваційні ідеї вітчизняної педагогіки у підготовці вчителя для нової сучасної школи.

У 2002 році за наукової підтримки керівника – професора Миколи Савича Корця, на кафедрі загальнотехнічних дисциплін Людмила Андріївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю “теорія та методика навчання фізики” на тему “Підготовка вчителя фізики до викладання основ безпеки життєдіяльності в школі”. На думку вченого, безпека життєдіяльності є глобальною, життєво важливою проблемою, що постала перед людством

на початку ХХІ століття. Безпека життєдіяльності людини – поняття, що стосується сутності людського життя, його національної та особистої гідності. Одним з шляхів вирішення проблем безпеки життєдіяльності людини, на думку Людмили Андріївни, є формування нового мислення, що спрямоване на зміну підходів щодо визначення мети, шляхів і методів розвитку цивілізації як необхідного чинника виживання людства. Тому освіта та виховання у сфері безпеки життєдіяльності мають забезпечити формування цілісного знання і мислення, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень на рівні людини, сім'ї, суспільства, держави.

Найбільш результативне вирішення вищеназваних проблем досягається, – вважає Людмила Андріївна, – через загальну освіту, від якої залежать принципи і характер життєдіяльності кожної людини і суспільства в цілому. У 1999–2000 навчальному році відбувається масове введення в школах навчального курсу "Основи безпеки життєдіяльності людини", який є предметом інваріантної частини навчального плану і обов'язковим для вивчення його всіма учнями у зв'язку із прийняттям Міністерством освіти і науки України наказу № 300 від 18 серпня 1999 року "Про запровадження курсу основи безпеки життєдіяльності для загальноосвітніх навчальних закладів».

Дисертаційне дослідження Людмили Андріївни й присвячене системі науково-методичного забезпечення підготовки вчителя фізики до викладання навчального предмета "Основи безпеки життєдіяльності" в загальноосвітніх закладах. Для досягнення рівня професійної готовності вчителя фізики до викладання основ безпеки життєдіяльності необхідно, щоб вся система навчання цієї дисципліни ґрунтувалася на концепції педагогічної

спрямованості навчання дисципліни "Безпека життєдіяльності" у вищих педагогічних закладах освіти.

Впровадження результатів дисертаційного дослідження здійснювалась автором у ході експериментальної роботи на базі фізико-математичного та педагогічно-індустріального факультетів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Науковцем вивчені історично-правові засади виникнення наукового напрямку безпека життєдіяльності, виявлено місце, мета і завдання курсу "Безпека життєдіяльності" у системі професійної підготовки вчителя фізики, розроблено освітньо-кваліфікаційну характеристику вчителя фізики в частині, що стосується безпеки життєдіяльності та методику навчання основ безпеки життєдіяльності в школі, розроблено структурно - рівневу модель готовності учителя фізики до навчання основ безпеки життєдіяльності, визначені дидактичні умови, необхідні для цієї готовності у майбутніх вчителів фізики.

Людмилою Андріївною розроблено *"Навчальний план та програма курсів підвищення кваліфікації вчителів основ безпеки життєдіяльності"*, а також рекомендації: *"Методика навчання основ безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх закладах"* для студентів. Методи й прийоми викладання дисципліни викладено у численних статтях: *"Історично-правові засади виникнення наукового напрямку "безпека життєдіяльності"*, *"Навчання безпечних прийомів і методів праці"*, *"Напрями реалізації міжпредметних зв'язків при вивченні основ безпеки життєдіяльності"*, *"Проблеми навчально-методичного забезпечення викладання основ безпеки життєдіяльності в школі"*, *"Дидактичні особливості викладання основ безпеки життєдіяльності для майбутніх вчителів фізики"*, *"Роль і місце інтегрованого курсу "Безпека життєдіяльності" в системі фахової підготовки вчителя фізики"* тощо.

Окремі положення дисертації реалізовані під час розробки у складі колективу авторів Міністерства освіти і науки України "Концепції освіти з наряду безпека життя і діяльності людини".

В дисертаційному дослідженні Людмила Андріївна використала цілий комплекс практичних методів – це спостереження, бесіди, проведення анкетування, тестування і контрольних робіт, педагогічний експеримент (констатуючий, пошуковий, формулюючий), опрацювання його результатів з використанням методів математичної статистики.

Власний досвід дослідника у середніх навчальних закладах та педагогічному університеті, дані психолого-дидактичних і методологічних досліджень та спостереження за навчальною роботою студентів дозволили сформулювати гіпотезу: готовність студентів педагогічного університету до викладання основ безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх закладах істотно поліпшується, якщо професійна підготовка орієнтується на узагальнену модель науково-методичного забезпечення навчального процесу майбутніх вчителів фізики, що впроваджується в навчальний процес на змістовно-інформаційному, операційно-діяльнісному та особистісному рівнях.

У педагогічному доробку професора Людмили Андріївни Сидорчук - наукові і методичні посібники для студентів Інженерно-педагогічного факультету, доповіді на міжнародних, всеукраїнських конференціях і семінарах, статті у наукових збірниках і періодичних виданнях. Починаючи з 2007 року коло професійних інтересів вченого включає питання виховання ергономічної культури студентів. Це простежується в її роботах: *"Філософсько-методологічні аспекти ергономічної культури особистості"*, *"Ергономічна культура педагога як категорія філософії освіти"*,

---

“Концептуальні підходи до формування ергономічної культури майбутніх учителів”, “Ергономічні аспекти діяльності людини в системі “людина – техніка – середовище”, “Ергономічні основи методологічних підходів до аналізу взаємодії в системі “людина – техніка”, “Проектування дидактичної системи формування ергономічної культури майбутнього вчителя” тощо. Подолання цих суперечностей, вважає професор Л. Сидорчук, потребує розроблення й обґрунтування теоретичних і методичних засад навчання ергономіки майбутніх вчителів технологій. Системне розв’язання цієї проблеми, цілісне обґрунтування теоретичних і методичних засад навчання ергономіки майбутніх учителів технологій та розроблення механізмів їх реалізації визначили вибір теми її дисертаційного дослідження “Теоретичні і методичні засади навчання ергономіки майбутніх учителів технологій”. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до напрямку № 31 “Вища педагогічна освіта. Теоретичні та методичні засади фахової підготовки майбутніх педагогів для загальноосвітньої, професійної, технічної та вищої школи”, є складовою тематичного плану науково-дослідних робіт Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (затвердженого Вченою радою, протокол № 5 від 28.12.2000 р.) за напрямом “Зміст, форми, методи і засоби фахової підготовки вчителів” та міжнародного проекту “Освітні вимірювання, адаптовані до стандартів ЕС” № 145029 – TEMPUS – 2008 – SE – JPCR. І в 2012 році, за науковим консультуванням доктора педагогічних наук, професора Володимира Петровича Сергієнка, Людмила Андріївна захищає докторську дисертацію.

На думку Людмили Андріївни Сидорчук, парадигма розвитку освіти України визначається якісними характеристиками суспільства майбутнього: розвитком інформаційних технологій, загальною комп’ютеризацією та

системним програмуванням усіх сфер виробництва, широким використанням лазерної техніки й мікропроцесорів, застосуванням телекомунікацій зі зворотним зв'язком, використанням нових полімерних матеріалів, появою нових джерел енергії. Водночас, це доводить, що сучасна цивілізація вступає в таку фазу свого розвитку, коли оптимізація трудової діяльності в системі "людина – техніка – середовище", можлива не лише за умови розроблення адекватних організаційно-технічних систем оцінювання, але й за гарантованої надійності й ефективності людини.

Реалізація основних напрямів Державного стандарту освітньої галузі "Технології", основною метою якої є формування технічно та технологічно освіченої особистості, підготовленої до життя та активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, змістове наповнення програм у загальноосвітніх навчальних закладах ергономічною складовою, зумовили потребу удосконалення ергономічної освіти майбутніх учителів технологій. Все це потребує перегляду пріоритетів у системі фахової підготовки майбутніх учителів технологій, зокрема, набуває значущості становлення суб'єктної позиції майбутнього фахівця, в тому числі не лише формування професійних знань, умінь і навичок, але і його широка ергономічна освіченість.

Проаналізував стан психолого-педагогічних напрацювань, Людмила Андріївна виявляє, що в теорії та практиці вищої освіти нагромаджено значний науковий і прикладний потенціал, який може стати основою для вдосконалення підходів до навчання ергономіки майбутніх учителів технологій. Ергономічна освіта як система знань про сутність та специфіку діяльності в системі "людина – техніка – середовище" є об'єктом дослідження багатьох

галузей науки: психології, соціології, технологій (в тому числі інформаційних).

Включення до змісту ергономічної освіти аксіологічного, світоглядного та інших компонентів, які відображають мотиваційно-змістову сферу особистості, дослідники розглядають її з різних позицій: як низку ергономічних вимог відповідно до специфіки навчально-виховного процесу (окремі знання, уміння, навички в галузі ергономіки та ергономічних технологій); готовність людини до їх використання в своїй загальнокультурній і професійній діяльності або компетентність у цій галузі; різні аксіологічні, етичні, соціальні аспекти діяльності людини в системі “людина – техніка – середовище”, виражені в компетентнісному складі ергономічної освіти; методологію, методику і світогляд ергономізації суспільства в цілому; соціально значущий спосіб життєдіяльності особистості в умовах розвитку науково-технічного прогресу та інформатизації освіти, художньо-технічного проектування із врахуванням ергономічних вимог.

Людмила Андріївна вважає, що аналіз наукових досліджень, досвід реальної освітньої практики у вищому педагогічному навчальному закладі свідчать, що ергономічна освіта майбутніх учителів технологій дотепер зорієнтована, здебільшого, на формування у них рівня утилітарної ергономічної грамотності та фрагментарної готовності до використання ергономічних технологій, переважання в їхній ергономічній підготовці вузької “технологічної” складової.

В окремих випадках педагогічна практика навчання дисциплін ергономічного циклу, збіднює можливості для самореалізації як студента, так і викладача в процесі їх взаємної діяльності. Помилкова інтерпретація, на думку Людмили Андріївни, специфіки ергономічних дисциплін, надмірне активне впровадження в навчальний процес

автоматизованих навчальних систем можуть зміщувати акцент із суб'єкт-суб'єктної взаємодії студента і педагога в процесі навчання у бік зайвої технократизації і технологізації, запрограмованої однозначності поведінки та діяльності в освітньому середовищі.

З практичної діяльності Людмила Андріївна впевнена, що в умовах науково-технічного прогресу і сучасної соціокультурної ситуації, внаслідок посилення динаміки розвитку ергономічного знання неможливо повністю відобразити його зміст в навчальній дисципліні "Основи ергономіки", а тим більше в шкільних предметах (факультативах). Однак можна і потрібно навчити студентів та учнів сучасного мислення у галузі ергономіки та ергономічних технологій; формувати у них ергономічний світогляд, як основу діяльності, як соціально значущий спосіб життєдіяльності в умовах науково-технічного прогресу, пов'язаний з пошуком індивідуального сенсу діяльності та гуманістичною ціннісною орієнтацією; вільний і відповідальний вибір поведінки і моделей діяльності відповідно до процесів і явищ інформаційної дійсності; усвідомлений і творчий характер цілей і способів виробничої діяльності; найповнішу реалізацію в такій діяльності здібностей, потреб і прагнень особистості на користь як власного розвитку, так і оточення. Адже більшість проблем виховання і навчання пов'язано зі зміною мотиваційних основ діяльності людини. А в основі мотивації поведінки людини лежать її загальні уявлення про світ, про місце людини в ньому, тобто те, що входить до поняття "світогляд".

Досліджено вченими, що динамічну систему ергономічного світогляду складають такі компоненти: когнітивний – знання про природу, суспільство, мислення з позицій системно-діяльнісного підходу (ергономічні знання) і операційні вміння їх використання в системі "людина –

техніка"; інструментальний – ергономічні технології діяльності для використання технічних засобів в умовах інформаційного середовища; індивідуально-творчий – особистісно-творчий досвід життєдіяльності, реалізація особистості як професіонала; мотиваційно-ціннісний – інтереси, потреби, мотиви, цінності діяльності; нормативний – моральні, етичні норми ставлення до суспільства, природи, техніки та до людини.

В епоху постмодернізму, вважають педагоги, ергономіка набуває специфічно універсального, метапредметного характеру, а ергономічна діяльність є метадіяльністю (методологічною основою будь-якої діяльності людини). Ергономіка відкриває нові можливості суспільного прогресу й удосконалення життєдіяльності людини в умовах науково-технічного розвитку, має універсальне, світоглядне значення, має загальний надетнічний, наднаціональний, надгруповий, надпрофесійний характер. Усе це, на думку Людмили Андріївни, потребує удосконалення процесу навчання ергономіки як у загальноосвітніх закладах, так і у вищих педагогічних навчальних закладах з метою підвищення її світоглядної й гуманітарної ролі, що розкривало б ергономіку як один із компонентів загальнолюдської культури.

Вважається вченими, що культура діяльності в системі “людина – техніка – середовище” це методологія, методика і світогляд епохи інформатизації, частина загальної структури особистості разом з інтелектуальною, світоглядною, моральною, комунікативною культурами. Відсутність цілісної концепції навчання ергономіки майбутніх учителів технологій зумовлює наявність суперечностей, які впливають на якість ергономічної освіти майбутнього вчителя технологій, його загальної і професійної культури, особистісних якостей, а також на можливість застосування

знань і умінь з ергономіки у майбутній професійній діяльності.

В рамках досліджень Людмила Андріївна розробила низку матеріалів - навчально-методичний комплекс з курсу "Основи ергономіки" для студентів "Технологічна освіта": навчальну програму "Основи ергономіки", навчальний посібник "Основи ергономіки", методичні рекомендації до лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Основи ергономіки", методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни "Основи ергономіки". На основі сформульованих визначальних чинників побудови курсу "Основи ергономіки", зокрема логічно-понятійного структурування і забезпечення фахової спрямованості навчання студентів освітньої галузі "Технології" педагогічних університетів, може ефективно функціонувати неперервно-послідовна система вивчення цієї навчальної дисципліни за блоково-модульним принципом. Вийшла з друку монографія [*Ергономічна культура майбутнього вчителя технологій : монографія / Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 413 с., табл. – Бібліогр.: С. 375 – 412*] та навчальний посібник [*Основи ергономіки / Л. А. Сидорчук. – Київ : КиМУ, 2010. – 369 с.*].

У процесі експериментального навчання Людмилою Андріївною досліджено рівень засвоєння студентами основних блоків змісту ергономічної освіти, конкретизовано структуру і зміст запропонованих навчально-методичних матеріалів. Досліджена також педагогічна ефективність вивчення навчального курсу "Основи ергономіки", орієнтованого на формування когнітивно-інформаційної, професійно-педагогічної та світоглядної складових навчання ергономіки майбутніх учителів технологій, через застосування інноваційних технологій навчання, зокрема розроблення ергономічних проектів.

У 2014 році Людмила Андріївна професор, а з 2015 року – завідувач кафедри загальнотехнічних дисциплін Інженерно-педагогічного факультету; постійно вдосконалює елементи педагогічного процесу у своєму науковому напрямку. Талановитий вчений з багатим педагогічним досвідом, вона успішно поєднує наукову і педагогічну діяльність: вона – викладач курсів: “Безпека життєдіяльності”, “Основи ергономіки”.

Наукові інтереси професора Л. А. Сидорчук – це питання безпеки життєдіяльності, культури особистої безпеки, психологічна підготовка майбутніх учителів технологій до безпеки життєдіяльності, охорона праці, ергономічна культура особистості.

Лекції Людмили Андріївни інформативні, цікаві, вона постійно у пошуку продуктивних ідей у викладанні свого курсу. Під її керівництвом проводяться фундаментальні наукові та педагогічні дисертаційні дослідження [Оксана Григорівна Чорна *«Методика навчання соціально-екологічної безпеки життєдіяльності майбутніх учителів технологій»*; Оксана Михайлівна Букатова *«Формування ергономічної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання основ охорони праці»* тощо]. Людмила Андріївна – керівник дипломних та магістерських робіт студентів Інженерно-педагогічного факультету.

Вагомі науково-педагогічні здобутки професора Людмили Андріївни Сидорчук, її внесок у підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів відзначені знаком “Відмінник освіти України” і Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, званням Заслужений працівник освіти України, нагородами Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова тощо.

*Хронологічний покажчик
друкованих праць
професора Л. А. Сидорчук*

1999

1. **Сидорчук Л. А.** Дидактичні особливості викладання основ безпеки життєдіяльності для майбутніх вчителів фізики / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету : Серія педагогічна : Дидактика природознавчо-математичних дисциплін та освітніх технологій. – Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 1999. – Вип. 5. – С. 97-101.

2000

2. **Сидорчук Л. А.** Концептуальні засади підготовки вчителя фізики до викладання основ безпеки життєдіяльності в школі / Л. А. Сидорчук // Тези доповідей V Всеукраїнської наукової конференції "Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики" / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. – С. 49.

-
-
3. Навчальний план та програма курсів підвищення кваліфікації вчителів основ безпеки життєдіяльності / В. В. Дивак, І. М. Пархоменко, **Л. А. Сидорчук**, А. П. Юхименко // Інформаційний збірник М-ва освіти і науки України. – Київ : Педагогічна преса, 2000. – № 18. – С. 10-27.

2001

4. **Сидорчук Л. А.** Історично-правові засади виникнення наукового напрямку “безпека життєдіяльності” / Л. А Сидорчук // Нові технології навчання: збірник наукових праць / голов. ред. В. О. Зайчук ; М-во освіти і науки України, Наук.-метод. центр вищої освіти. – Київ, 2001. – Вип. 30. – С. 130-138.
5. Концепція освіти з напрямку “Безпека життя і діяльності людини” / В. О. Кузнецов, В. В. Мухін, О. Ю. Буров, **Л. А. Сидорчук**, С. А. Шкребець, В. М. Заплатинський // Інформаційний вісник М-ва освіти і науки України. Вища освіта. – Київ, 2001. – № 6. – С. 6-17.
6. **Сидорчук Л.** Навчання безпечних прийомів і методів праці : (Курс “Безпека життєдіяльності”) / Л. Сидорчук // Фізика та астрономія в школі. – 2001. – № 3. – С. 19-21.
7. **Сидорчук Л. А.** Напрями реалізації міжпредметних зв’язків при вивченні основ безпеки життєдіяльності / Л. Сидорчук // Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського державного педагогічного університету: Серія педагогічна: Дидактика природознавчо-математичних дисциплін та освітніх технологій. – Кам’янець-Подільський : Кам’янець-Подільський державний педагогічний університет, Інформаційно-видавничий відділ, 2001. – С. 186-191.

8. **Сидорчук Л. А.** Проблеми навчально-методичного забезпечення викладання основ безпеки життєдіяльності в школі / Л. А. Сидорчук // Наукові записки. Педагогічні та історичні науки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2001. – Вип. 43. – С. 199-205.
9. Програми вищих педагогічних закладів освіти: методика викладання основ безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх закладах (для студентів спеціальностей 7.070101 "Педагогіка і методика середньої освіти. Фізика"; 7.010103 "Педагогіка і методика середньої освіти. Технології виробництва") / М-во освіти і науки України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; укладачі : М. С. Корець, **Л. А. Сидорчук**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2001. – 8 с.
10. **Сидорчук Л. А.** Роль і місце інтегрованого курсу Безпека життєдіяльності в системі професійної підготовки вчителя фізики / Л. А. Сидорчук // Наукові записки : збірник наукових статей / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 200. – Вип. 42. – С. 85-88.
11. Система контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи : методичні рекомендації / **Л. А. Сидорчук**, Т. М. Байбара, Н. М. Бібік, М. С. Вашуленко // Початкова школа. – 2001. – № 10 (388), жовтень. – С. 11-69.

2002

12. **Сидорчук Л. А.** Новітні підходи в оцінюванні навчальних досягнень учнів з основ безпеки життєдіяльності / Л. А. Сидорчук // Вісник : збірник наукових статей викладачів, докторантів, аспірантів / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – Вип. 4. – С. 17-20.
13. Корець М. С. Основні положення концепції підготовки вчителя основ безпеки життєдіяльності / М. С. Корець, **Л. А. Сидорчук** // Проблеми освіти : наук.-метод. збірник / Наук.-метод. центр вищої освіти; голов. ред. В. Г. Кремень, заст. ред. М. Ф. Степко. – Київ, 2002. – Вип. 28. – С. 82-87.
14. **Сидорчук Л. А.** Підготовка вчителя фізики до викладання основ безпеки життєдіяльності в школі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Сидорчук Людмила Андріївна ; наук. керівник Микола Савич Корець ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – 210 с.
15. **Сидорчук Л. А.** Підготовка вчителя фізики до викладання основ безпеки життєдіяльності в школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Людмила Андріївна Сидорчук ; [наук. керівник Микола Савич Корець] ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – 21 с.

2003

16. **Сидорчук Л. А.** Дидактичні особливості уроку основ безпеки життєдіяльності / Л. А. Сидорчук // Вісник : збірник наукових статей / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманов, 2003. – Вип. 6. – С. 135-137.
17. **Сидорчук Л. А.** Навчально-методичний комплекс “Цивільна оборона” для магістрантів спеціальності 8.000007 “Адміністративний менеджмент” / Київський міжнародний університет ; Л. А. Сидорчук. – Київ : КиМУ, 2003. – 38 с.
18. **Сидорчук Л. А.** Особливості системи контролю та оцінювання знань учнів з основ безпеки життєдіяльності / Л. А. Сидорчук // Проблеми трудової і професійної підготовки : науково-методичний збірник / М-во освіти і науки України, Слов’янський держ. пед. ун-т. – Слов’янськ, 2003. – Вип. 8. – С. 138-142.

2004

19. **Сидорчук Л. А.** Еколого-правові аспекти становлення освітянського напрямку безпеки життєдіяльності / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Педагогічні науки / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2004. – Вип. 4. – С. 223-236.
20. **Сидорчук Л. А.** Особливості викладання курсу ОБЖД (початок) / Л. А. Сидорчук // Безпека життєдіяльності. – 2004. – № 10. – С.35-39.
21. **Сидорчук Л. А.** Особливості викладання курсу ОБЖД (закінчення) / Л. А. Сидорчук // Безпека життєдіяльності. – 2004. – № 11. – С. 39-42.

-
-
22. **Сидорчук Л. А.** Охорона праці в галузі освіти : програми вищих педагогічних закладів освіти / Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. – 10 с.

2005

23. **Сидорчук Л. А.** Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика / Л. А. Сидорчук // Матеріали IV науково-методичної конференції / Національний авіаційний університет. – Київ : НАУ, 2005. – С. 52-56.

2006

24. **Сидорчук Л. А.** Інтегрований курс “Безпека життєдіяльності” в системі професійної підготовки вчителів / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Педагогічні науки / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2006. – Вип. 9. – С. 277-292.
25. **Сидорчук Л. А.** Мета і сутність виховання культури особистої безпеки / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – Вип. 3. – С. 148-152. – До 170-річного ювілею.

2007

26. **Сидорчук Л. А.** Ергономічні аспекти діяльності людини в системі "людина – техніка – середовище" / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія : Педагогічна / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Подільський державний університет. – Кам'янець-Подільський : Редакційно-видавничий відділ, 2007. – Вип. 13 : Дидактика фізики і підручники фізики (астрономії) в умовах формування європейського простору вищої освіти. – С. 55-57.
27. **Сидорчук Л. А.** Ергономічні основи методологічних підходів до аналізу взаємодії в системі "людина – техніка" / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету Серія : Психологічні науки : [збірник наукових праць] / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2007. – Вип. 11. – С. 190-199.
28. **Сидорчук Л. А.** Інтегративний курс "Безпека життєдіяльності" в системі професійної підготовки вчителів / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету. Серія : Педагогічні науки : збірник наукових праць / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2006. – Вип. 9. – С. 278-293.
29. **Сидорчук Л. А.** Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців цивільної безпеки в контексті особистісно орієнтованої парадигми освіти / Л. А. Сидорчук // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського : збірник наукових статей. – Одеса : ПДПУ імені К. Д. Ушинського. – 2007. – С. 226-234.

-
-
30. **Сидорчук Л. А.** Проектування дидактичної системи формування ергономічної культури майбутнього вчителя / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 12. – С. 302-308.
31. **Сидорчук Л. А.** Становлення та розвиток ергономіки / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць. Науковий вісник Академії безпеки та основ здоров'я, присвячений Першій міжнародній науково-методичній конференції "Безпека життєдіяльності в третьому тисячолітті – нова парадигма" (Збірник анотацій наукових праць). – Київ: Вид. центр "Наше небо", 2007. – С. 15-16.
32. **Сидорчук Л. А.** Філософсько-методологічні аспекти ергономічної культури особистості / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Вип. 9. – С. 167-174.

2008

33. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура педагога як категорія філософії освіти / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2008. – Вип. 48. – С. 323-329.

34. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура педагога як категорія філософії освіти / Л. А. Сидорчук // Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції "Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти", 21-22 лютого 2008 р. – Київ, 2008. – С. 87-90.
35. **Сидорчук Л. А.** Ергономічні проблеми трудової діяльності людини / Л. А. Сидорчук // Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал. – 2008. – № 1(36). – С. 86-90.
36. Сергієнко В. П. Інтегративний підхід до конструювання системи формування ергономічної культури майбутніх учителів / В. П. Сергієнко, **Л. А. Сидорчук** // Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу "Україна в євроінтеграційних процесах". – Київ : Вид-во КМА, 2008. – С. 278-284.
37. Сергієнко В. П. Інтегративний підхід до конструювання системи формування ергономічної культури майбутніх учителів / В. П. Сергієнко, **Л. А. Сидорчук** // Україна в умовах європейської інтеграції і глобалізації. Проблеми державного будівництва в Україні. – Київ, 2008. – Вип. 15. – С. 284-290.
38. **Сидорчук Л. А.** Інтеграційні процеси в освіті: зарубіжні інтеграційно-педагогічні концепції / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету. Серія педагогічна / [редкол. П. С. Атаманчук (голова, наук. ред.) [та ін.]]. – Кам'янець-Подільський національний університет, 2008. – Вип. 14 : Інновації в навчанні фізиці та дисциплін технологічної освітньої галузі: міжнародний та вітчизняний досвід. – С. 216-218.

-
-
39. **Сидорчук Л. А.** Концептуальні підходи до формування ергономічної культури майбутніх учителів / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету. Серія : педагогічні науки : [збірник наукових праць]. – Київ : КиМУ, 2008. – Вип. 11. – С. 236-252.
40. Сергієнко В. П. Методика ергономічного проектування інтерфейсу / В. П. Сергієнко, **Л. А. Сидорчук** // Теорія і методика навчання математики, фізики, інформатики : збірник наукових праць : у 3-х томах. – Кривий Ріг : Вид. відділ НметАУ, 2008. – Т. 3 : Теорія та методика навчання інформатики. – Вип. VII. – С. 225-229.
41. **Сидорчук Л. А.** Моніторинг процесу формування ергономічної культури майбутнього вчителя / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 11. – С. 292-299.
42. **Сидорчук Л. А.** Науково-теоретичні та методологічні основи становлення та розвитку ергономіки / Л. А. Сидорчук // Європейські перспективи : науково - практичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 107-113.
43. **Сидорчук Л. А.** Науково-технічний прогрес як передумова формування ергономічної культури особистості / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки : реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 13. – С. 177-184 : До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова.

44. **Сидорчук Л. А.** Обґрунтування системи формування ергономічної культури майбутніх учителів / Л. А. Сидорчук // Тези доповідей Міжнародної науково – практичної конференції “Теоретико-методологічні засади підготовки педагогічних кадрів у поліетнічному регіоні”. – Ужгород, 2008. – С. 71-73.
45. **Сидорчук Л. А.** Проблема прогнозу надійності та ефективності діяльності людини / Л. А. Сидорчук // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проектування освітніх середовищ та методичні проблеми” / уклад. В. Д. Шарко. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2008. – С. 72-74.
46. **Сидорчук Л. А.** Проектування дидактичної системи формування ергономічної культури майбутнього вчителя / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – Вип. 12. – С. 302-308.
47. **Сидорчук Л. А.** Психолого-педагогічні основи проектування цілей системи формування ергономічної культури майбутніх педагогів / Л. А. Сидорчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія : Педагогіка. Соціальна робота. – 2008. – № 14. – С. 137-140.
48. **Сидорчук Л. А.** Роль ергономічних технологій у забезпеченні професійної працездатності людини / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць : Педагогічні науки. – Херсон : Вид-во Херсонський ДУ, 2008. – Вип. 50, ч. 2. – С. 255-261.

-
-
49. **Сидорчук Л. А.** Структурно-функціональна модель ергономічної культури вчителя / Л. А. Сидорчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : [збірник наукових праць] / редкол. : І. А. Зязюн (голова) [та ін.]. – Київ – Вінниця : ДОВ "Вінниця". – 2008. – Вип. 18. – С. 464-469.
50. **Сидорчук Л. А.** Теоретико-методологічні засади аналізу проблем взаємодії людини і техніки / Л. А. Сидорчук // Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал. – 2008. – № 6(41). – С. 90-96.
51. **Сидорчук Л. А.** Теоретико-методологічні основи ергономічного підходу до навчально-виховного процесу / Л. А. Сидорчук, В. П. Сергієнко // Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі: збірник наукових праць. – Кривий Ріг : Вид. відділ НМетАУ, 2008. – Вип. V. – С. 224-230.
52. **Сидорчук Л. А.** Формування дизайн-ергономічної культури як механізму особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя / Л. А. Сидорчук // Методи удосконалення фундаментальної освіти в школах і ВНЗ: XIII міжнародна науково-методична конференція (2008, Севастополь), 22-26 вересня 2008 р. – Севастополь : Вид-во Сев.НТУ, 2008. – С. 165-169.
53. **Сидорчук Л. А.** Формування ергономічної культури як механізму особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя / Л. А. Сидорчук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка. – Тернопіль, 2008. – № 8. – С. 75-80.

54. **Сидорчук Л. А.** Цивільна оборона : навчально-методичний комплекс для магістрантів спеціальності 8.000007 "Адміністративний менеджмент" / Київський міжнародний університет ; Л. А. Сидорчук. – Київ : КиМУ, 2008. – 38 с.

2009

55. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура майбутнього вчителя технологій як детермінанта ціннісного ставлення до професіоналізму / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Педагогічні науки: [збірник наукових праць] / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2009. – Вип. 13. – С. 276-287.
56. **Сидорчук Л. А.** Ергономічне забезпечення суб'єктів професійної діяльності / Л. А. Сидорчук // Проблеми державного будівництва в Україні, № 17, т. 2 : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції "Україна в євроінтеграційних процесах", 21-22 лютого 2009 року / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2009. – С. 416-419.
57. Сергієнко В. П. Ергономічні аспекти комп'ютерного тестування / В. П. Сергієнко, **Л. А. Сидорчук** // Науковий часопис імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – Вип. 19. – С. 272-278.
58. **Сидорчук Л. А.** Психофізіологічна організація професійної діяльності / Л. А. Сидорчук // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : тези звітної конференції співробітників кафедри за 2008 рік / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – С. 50-53.

-
-
59. **Сидорчук Л. А.** Роль ергономічних технологій у забезпеченні професійної працездатності вчителя / Л. А. Сидорчук // Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Педагогічні науки: [збірник наук праць] / Київський міжнародний університет. – Київ: КиМУ, 2009. – Вип. 12. – С. 188-196.
60. Сергієнко В. П. Самостійна робота студентів в умовах модульно-рейтингової системи контролю знань / В. П. Сергієнко, **Л. А. Сидорчук** // Тези міжнародної літньої школи "Освітні вимірювання: викладання, дослідження і практика"=International summer school "Educational measurements: teaching research and practice", 3-10 Oktober, 2009. – Foros (Grimea Ukraine) – Nizhyn-Ніжин, 2009. – С. 18-19.
61. **Сидорчук Л. А.** Формування ергономічної культури вчителя в системі його професійної підготовки / Л. А. Сидорчук // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / Кіровоградський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. – Вип. 82, ч. 2. – С. 68-73.

2010

62. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура майбутнього вчителя технологій: монографія / Л. А. Сидорчук; М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 413 с., табл. – Бібліогр.: С. 375-412.

63. **Сидорчук Л. А.** Інтегрований підхід до формування ергономічної культури майбутніх учителів технологій / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 13: Проблеми трудової та професійної підготовки : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 6. – С. 183-190.
64. **Сидорчук Л. А.** Основи ергономіки : навчальний посібник / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київський міжнародний університет ; Л. А. Сидорчук. – Київ : КиМУ, 2010. – 369 с.
65. **Сидорчук Л. А.** Основи охорони праці : навчальний посібник / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київський міжнародний університет ; Л. А. Сидорчук. – Київ : КиМУ, 2010. – 369 с.
66. **Сидорчук Л. А.** Формування ергономічної культури майбутнього вчителя технологій як складової професійного становлення / Л. А. Сидорчук // Молодь і ринок : щомісячний науково-педагогічний журнал. – 2010. – № 6(65) червень. – С. 75-79.

2011

67. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура як складова професійної компетентності майбутніх учителів технологій / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 30. – С. 186-192.

-
-
68. **Сидорчук Л. А.** Інтеграція технічної та психолого-педагогічної спрямованості курсу ергономіки для майбутніх учителів технологій / Л. А. Сидорчук // Вища освіта України – Дод. 2 до № 3, т. VII (32). – 2011. Тематичний випуск Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. – С. 349-358.
69. **Сидорчук Л. А.** Компетентнісний підхід до професійної підготовки майбутніх вчителів при вивченні безпеки життєдіяльності / Л. А. Сидорчук, О. Г. Чорна // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: педагогічна / [редкол. : П. С. Атаманчук (голова, наук, ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – Вип. 17 : Інноваційні технології управління компетентнісно-світоглядним становленням учителя : фізики, технології, астрономії. – С. 290-293.
70. Методичні рекомендації для самостійного вивчення курсу “Основи ергономіки” для студентів освітньої галузі “Технології” / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; уклад. **Л. А. Сидорчук**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 37 с.
71. Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт з дисципліни “Основи ергономіки» для студентів освітньої галузі “Технології” / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; уклад. **Л. А. Сидорчук**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 25 с.
72. **Сидорчук Л. А.** Навчальна програма з дисципліни “Основи ергономіки” для студентів вищих навчальних педагогічних закладів / Л. А. Сидорчук / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; за заг. ред. М. С. Корця. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 30 с.

73. Навчально-методичний комплекс програм та документів щодо підготовки магістрів спеціальності 8.18010022 "Освітні вимірювання" : навчально-методичний комплекс / [Т. І. Андрущенко, ... **Л. А. Сидорчук** [та ін.] ; за ред. В. П. Сергієнка] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 164 с.
74. **Сидорчук Л. А.** Охорона праці в галузі : навчальна програма / Л. А. Сидорчук // Навчально-методичний комплекс підготовки спеціалістів спеціальності 7.02030101 "Філософія (практична психологія)", "Філософія (суспільствознавство)" / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; за заг. ред. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 88-97.
75. **Сидорчук Людмила Андріївна.** Теоретичні і методичні засади навчання ергономіки майбутніх учителів технологій : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Л. А. Сидорчук ; наук. консультант В. П. Сергієнко ; М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2011. – 500 с.
76. **Сидорчук Л. А.** Основи охорони праці / Л. А. Сидорчук // Навчально-методичний комплекс програм та документів щодо підготовки магістрів зі спеціальності 8.18010022 "Освітні вимірювання" / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; за ред. В. П. Сергієнка. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 120-139.

2012

77. **Сидорчук Л. А.** Психолого-педагогічні особливості становлення та розвитку ергономічної культури майбутнього вчителя технологій / Л. Д. Сидорчук // Збірник наукових статей Київського міжнародного університету й Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Серія: Психологічні науки: проблеми і здобутки / Київський міжнародний університет. – Київ: КиМУ, 2012. – Вип. 3. – С. 152-164.
78. **Сидорчук Л. А.** Теоретичні і методичні засади навчання ергономіки майбутніх учителів технологій: автореферат дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02 / Л. А. Сидорчук; наук. консультант В. П. Сергієнко; М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2012. – 40 с.

2013

79. **Сидорчук Л. А.** Безпека життєдіяльності: програма нормативної навчальної дисципліни "Безпека життєдіяльності" підготовки бакалаврів напряму 6.010103 "Технологічна освіта"; Л. А. Сидорчук / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 15 с.

80. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна компетентність майбутнього вчителя технологій як необхідна умова його професіоналізму / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 43. – С. 197-203.
81. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вчителя технологій / Л. А. Сидорчук // Педагогічна теорія і практика : [збірник наукових праць] / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2013. – Вип. 4. – С. 312-326.
82. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура як самостійна особлива форма культури майбутнього вчителя технологій / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; за заг. ред. В. Д. Сиротюк. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 42. – С. 253-258.
83. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна освіта: проблеми становлення та розвитку / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [гол. ред. : М. Т. Мартинюк]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. – Ч. 3. – С. 273-282.

-
-
84. **Сидорчук Л. А.** Концепція ергономічного проектування системи "людина-техніка-середовища" / Л. А. Сидорчук // Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 113. – С. 182-191.
85. **Сидорчук Л. А.** Концепція ергономічного проектування системи "людина – техніка" // Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. СХІІІ (113). – С. 194-203.
86. **Сидорчук Л. А.** Методичні рекомендації до змісту і оформлення розділу "Охорона праці" в дипломних роботах (проектах) спеціалістів і магістрів / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 24 с.
87. **Сидорчук Л. А.** Методичні рекомендації щодо виконання лабораторних робіт з курсу "Основи ергономіки" для студентів напряму підготовки 6.010103 "Технологічна освіта" та 6.010104 "Професійна освіта" спеціалізація "Автомобільний транспорт і безпека дорожнього руху" заочної форми навчання / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 20 с.

88. **Сидорчук Л. А.** Основи ергономіки : програма варіативної навчальної дисципліни "Основи ергономіки" (за вибором університету) підготовки бакалаврів напряму 6.010103 "Технологічна освіта" / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 24 с.
89. **Сидорчук Л. А.** Психолого-педагогічні проблеми взаємодії в системі "людина-техніка" в умовах інформаційного суспільства / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна: [збірник наукових праць] / [ред. П. С. Атаманчук (голова, наук. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. – Вип. 19: Інноваційні технології управління якістю підготовки майбутніх вчителів фізико-технологічного профілю. – 358 с. – С. 237-239.
90. **Сидорчук Л. А.** Система "людина-техніка" в умовах інформаційного суспільства / Л. А. Сидорчук // Інноваційні технології управління якістю підготовки майбутніх вчителів фізико-технологічного профілю : [збірник матеріалів міжнародної конференції] / [редкол. : П. С. Атаманчук (голов. ред.) [та ін.]]. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. – С. 184-187.
91. **Сидорчук Л. А.** Системно-структурний аналіз процесу формування ергономічної культури майбутніх учителів технологій / Л. А. Сидорчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : [збірник наукових праць] / редкол. : І. А. Зязюн (голова) [та ін.]. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма "Планер", 2013. – Вип. 35. – С. 441-445.

-
-
92. **Сидорчук Л. А.** Теоретико-методологічний аналіз проблем взаємодії людини і техніки / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова за ред. Д. Е. Кільдерова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 38. – С. 197-204.
93. **Сидорчук Л. А.** Теоретичні передумови формування педагогічної готовності майбутніх учителів технологій до організації безпечної життєдіяльності учнів / Л. А. Сидорчук, О. М. Букатова // Збірник наукових статей Київського міжнародного університету й Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Серія: Психологічні науки: проблеми і здобутки : [збірник наукових праць] / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2013. – Вип. 3. – С. 62-73.

2014

94. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна культура як самостійна особлива форма культури майбутнього вчителя технологій / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 42. – С. 253-258.

95. **Сидорчук Л. А.** Концептуальні підходи до формування ергономічної компетентності майбутнього вчителя технологій / Л. А. Сидорчук // Наукові записки. Серія: Педагогічні та історичні науки / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 116. – С. 218-227.
96. **Сидорчук Л. А.** Формування фахової компетентності майбутніх вчителів технологій з основ підприємницької діяльності у процесі вивчення ергономіки / Л. А. Сидорчук, М. Ю. Шамчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 46. – С. 226-230.

2015

97. **Сидорчук Л. А.** Методичні рекомендації щодо виконання лабораторних робіт з курсу “Основи ергономіки” для студентів напряму підготовки 6.010103 “Технологічна освіта” та 6.010104 “Професійна освіта” навчання / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 20 с.

-
-
98. **Сидорчук Л. А.** Міждисциплінарна інтеграція як мета та ефективний засіб у професійній підготовці майбутніх вчителів технологій / Л. А. Сидорчук, О. Г. Чорна // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна / [ред. П. С. Атаманчук (голова, наук. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. – Вип. 21: Дидактика фізики як концептуальна основа формування компетентнісних і світоглядних якостей майбутнього фахівця фізико-технологічного профілю. – 356 с.
99. **Сидорчук Л. А.** Ергономічна компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вчителя технологій / Л. А. Сидорчук // Педагогічна теорія і практика : [збірник наукових праць] / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2015. – Вип. 4. – 404 с.
100. **Сидорчук Л. А.** Програма варіативної навчальної дисципліни "Основи ергономіки" (за вибором університету підготовки бакалаврів напряму 6.010104 "Професійна освіта" / Л. А. Сидорчук. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 24 с.
101. **Сидорчук Л. А.** Програма нормативної навчальної дисципліни "Безпека життєдіяльності" підготовки бакалаврів напряму 6.010104 "Професійна освіта". – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 15 с.
102. **Сидорчук Л. А.** Роль ергономічних технологій у забезпеченні професійної працездатності вчителя / Л. А. Сидорчук // Збірник наукових статей Київського міжнародного університету й Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Серія: Психологічні науки: проблеми і здобутки / Київський міжнародний університет. – Київ : КиМУ, 2015. – Вип. 3. – С. 23-25.*

103. **Сидорчук Л. А.** Методологічні засади навчання ергономіки майбутніх учителів технологій / Л. А. Сидорчук // Збірник матеріалів міжнародної наукової конференції / [редкол.: П. С. Атаманчук (голов. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: ТОВ "Друкарня Рута", 2015. – С. 110-112.
104. Букатова Оксана Михайлівна. Формування ергономічної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання основ охорони праці : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика навчання (технічні дисципліни) / Букатова Оксана Михайлівна ; [наук. керівник **Сидорчук Людмила Андріївна**]; М-во освіти і науки України, Нац пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 24 с.

2016

105. Виробниче навчання : програма вибіркової навчальної дисципліни освітнього рівня бакалавр, галузі знань 0101 Педагогічна освіта, напряму підготовки 6.010104 Професійна освіта (за профілем "Готельно-ресторанна справа"). Шифр за навчальним планом ВВ1.2.01 / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; [розробники : Н. М. Зубар, А. Ю. Стогній ; рец. : **Л. А. Сидорчук**, М. М. Калакура]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 14 с.

-
-
106. **Сидорчук Л. А.** Концептуальні положення методики навчання соціально-екологічної безпеки життєдіяльності майбутніх учителів технологій / Л. А. Сидорчук, О. Г. Чорна // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна / [редкол. : П. С. Атаманчук (голова, наук. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, 2016. – Вип. 22: Дидактичні механізми дієвого формування компетентнісних якостей майбутніх фахівців фізико-технологічних спеціальностей. – С. 220-224.
107. Методичні вказівки до виробничої технологічної практики для студентів напряму підготовки 6.010104 Професійна освіта (за профілем “Технологія виробів легкої промисловості” / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Т. Б. Гуменюк, О. В. Єжова, І. В. Косяк, І. С. Медведенко ; рец. : **Л. А. Сидорчук**, С. В. Донченко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 26 с.
108. Менеджмент готельно-ресторанного господарства : програма нормативної навчальної дисципліни освітнього рівня бакалавр галузі знань 0101 Педагогічна освіта спеціальності 6.010104 Професійна освіта (за профілем “Готельно-ресторанна справа”. Шифр за навчальним планом ППП 3.2.11 / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Н. М. Зубар, О. В. Василенко ; рец. **Л. А. Сидорчук**, Л. В. Громоздова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 12 с.

109. Організація готельного господарства : програма нормативної навчальної дисципліни освітнього рівня бакалавр галузі знань 0101 Педагогічна освіта спеціальності 6.010104 Професійна освіта за профілем "Готельно-ресторанна справа". Шифр за навчальним планом ПП 3.2.11 / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; [розробники: Н. М. Зубар, А. С. Іващенко ; рец.: Л. А. Сидорчук, В. В. Полуда]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 15 с.
110. **Сидорчук Л. А.** Програма нормативної навчальної дисципліни "Соціально-екологічна безпека життєдіяльності" / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; Л. А. Сидорчук, О. Г. Чорна. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 19 с.
111. **Сидорчук Л. А.** Стандартизація як засіб забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг / Л. А. Сидорчук, О. М. Корець // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 131. – С. 100-106.
112. Чорна О. Г. Методика навчання соціально-екологічної безпеки життєдіяльності майбутніх учителів технологій : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Чорна Оксана Григорівна ; [наук. керівник **Сидорчук Людмила Андріївна**] ; М-во освіти і науки України, Національна педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – 20 с.

113. Виробниче навчання: програма вибіркової навчальної дисципліни (за вибором студента) освітнього рівня бакалавр галузі знань 01 Освіта, спеціальності 015 Професійна освіта. Технології виробів легкої промисловості. Шифри за навчальним планом ВВІ.І.) І/ВВІ.2.01 / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; уклад. Т. Б. Гуменюк, І. С. Медведенко ; рецензенти: **Л. А. Сидорчук**, С. В. Донченко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 19 с.
114. Живопис з основами кольорознавства: програма нормативної навчальної дисципліни освітнього рівня бакалавр галузі знань 01 Освіта, спеціальності 015 Професійна освіта. Дизайн / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; укладачі : А. І. Шевченко, Т. Б. Гуменюк, К. П. Остапенко ; рецензенти : **Л. А. Сидорчук**, Н. О. Лопухова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 15 с.
115. **Сидорчук Л. А.** Освітньо-професійна програма підготовки магістрів зі спеціальності 015 Професійна освіта (Охорона праці) / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; **Л. А. Сидорчук**. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 10 с.
116. Основи композиції: програма нормативної навчальної дисципліни освітнього рівня бакалавр галузі знань 01 Освіта, спеціальності 015 Професійна освіта. Дизайн / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; уклад. А. І. Шевченко, Т. Б. Гуменюк, К. П. Остапенко ; рецензенти : **Л. А. Сидорчук**, Н. О. Лопухова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 12 с.

117. Рисунок з основами пластичної анатомії: програма нормативної навчальної дисципліни освітнього рівня бакалавр галузі знань 01 Освіта, спеціальності 015 Професійна освіта. Дизайн / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; укладачі : А. І. Шевченко, Т. Б. Гуменюк, К. П. Остапенко; рецензенти : **Л. А. Сидорчук**, Н. О. Лопухова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 16 с.
118. **Сидорчук Л. А.** Розвиток теорії і практики проектування систем “людина – машина” / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 13: Проблеми трудової та професійної підготовки: [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 9. – С. 63-69.
119. **Сидорчук Л. А.** Сучасна українська парадигма охорони праці в контексті євроінтеграції / Л. А. Сидорчук // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 31. – С. 100-106.
120. Технологія виробів легкої промисловості: програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта, спеціальності 015 Професійна освіта. Технології виробів легкої промисловості. Шифри за навчальним планом ПП 2.05 / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; укладачі : Т. Б. Гуменюк, І. С. Медведенко; рецензенти : **Л. А. Сидорчук**, С. В. Донченко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – 21 с.

Іменний покажчик

Андрущенко В. П. 74
Андрущенко Т. І. 73
Байбара Т. М. 11
Бібік Н. М. 11
Букатова О. М. 93, 104
Буров О. Ю. 5
Василенко О. В. 108.
Вашуленко М. С. 11
Громоздова Л. В. 108
Гуменюк Т. Б. 107, 113, 114, 116, 117, 120
Дивак В. В. 3
Донченко С. В. 107, 113, 120
Єжова О. В. 107
Заплатинський В. М. 5
Зубар Н. М. 105, 108, 109
Іващенко А. С. 109
Калакура М. М. 105
Корець М. С. 9, 13-15, 72, 111
Косяк І. В. 107
Кузнецов В. О. 5
Лопухова Н. О. 114, 116, 117
Медведенко І. С. 107, 113, 120
Мухін В. В. 5
Остапенко К. П. 114, 116, 117
Пархоменко І. М. 3
Полуда В. В. 109
Сергієнко В. П. 36, 37, 40, 51, 57, 60, 73, 75, 78
Стогній А. Ю. 105
Чорна О. Г. 69, 98, 106, 110, 112
Шамчук М. Ю. 96
Шевченко В. В. 114, 116, 117
Шкребець С. А. 5

ЗМІСТ

Людмила Андріївна Сидорчук :	
НОТАТКИ ДО НАУКОВОГО ПОРТРЕТА.....	5
Хронологічний показчик	
друкованих праць професора Л. А. СИДОРЧУК.....	16
Іменний показчик.....	45

Інформаційне видання

Серія : «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова»

Людмила Андріївна Сидорчук

Бібліобіографічний покажчик

Упорядник – Наталія Іванівна Тарасова

Науковий редактор – Людмила Василівна Савенкова

*Бібліографічні редактори – Галина Іванівна Шаленко,
Оксана Леонідівна Хархун*

Технічний редактор – Тетяна Степанівна Меркулова

Верстка – Тетяна Миколаївна Ветраченко

Фото – 3 особистого архіву

Підписано до друку 09 липня 2020.

Формат 60х84/16 Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.

Умовн. друк. аркушів 2,94. Облік. видав. арк. 1,6.

Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002
(044) 239-30-26